

OTSUS

19.12.2022 nr 9-3/2022-053

Aseri Kommunaal OÜ veeteenuse hinna kooskõlastamine

1. Hinnamenetluse alustamine

30.11.2022 registreeriti Konkurentsiametis Aseri Kommunaal OÜ taotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga (edaspidi Hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse¹ (edaspidi ÜVVKS) § 14² lg 1 kohaselt koostab vee-ettevõtja hinnataotluse ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

ÜVVKS § 14 lg 6 tulenevalt võib vee-ettevõtja, kes osutab veeteenust mitmel erineval reoveekogumisalal, kõigi piirkondade osas kehtestada ühise veeteenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 14 lõikes 2 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

Aseri Kommunaal OÜ osutab veeteenust järgmistes piirkondades ja reoveekogumisaladel²:

Piirkond	Reovee- kogumisala	Registrikood	Reostus- koormus (ie)
Aseri alevik	Aseri	RKA0440116	1 963
Viru-Nigula alevik	Viru-Nigula	RKA0590216	590
Pada küla asub väljaspool reoveekogumisala.			

ÜVVKS § 14 lg 6 alusel soovis Aseri Kommunaal OÜ kooskõlastada ühise veeteenuse hinna kõikide tegevuspiirkondade summaarsete kulude alusel.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgnevaid tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/130122021020?leiaKehtiv>

² Leitavad aadressil <https://register.keskkonnaportaal.ee/register>

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanalisatsiooni arendamine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetses arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14² lg 1 kohaselt tuleb Konkurentsiametil kontrollida, et taotletav hind sisaldab üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

ÜVVKS § 14² lg 6 kohaselt on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmumisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtsaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötas Konkurentsiamet välja juhendi “Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted” (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma koduleheküljel³. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest tulenevalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa jagamisel müügi mahuga (Juhendi p-d 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt. Juhend on hinnataotluse kooskõlastamise käigus halduseeskirjana Konkurentsiametile abistavaks vahendiks. Juhendi eesmärk on sõnastada meetodilised alused, millest lähtuda ÜVVKS alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Juhendit kohaldatakse järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtte ning Juhend on kooskõlas ÜVVKS § 16 lõigete 9 ja 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Veeteenuse ajutise hinna kehtestamise kord ja tingimused“⁴ (edaspidi Vee Määrus). Vee Määrust rakendatakse ÜVVKS § 16 lg 9 alusel ajutise veeteenuse hinna kehtestamisel juhul, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule ning vee-ettevõtja on jätnud täitmata Konkurentsiameti ettekirjutuse.

ÜVVKS § 14² lg 7 tulenevalt peab vee-ettevõtja Konkurentsiametil lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

ÜVVKS § 14² lg 9 kohaselt on Konkurentsiametil ja kohalikul omavalitsusel õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning nende esindajatelt,

³ Juhend on avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel <http://www.konkurentsiamet.ee>, rubriigis Vesi, soojus / Vesi / Hindade kooskõlastamine. Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade kooskõlastamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti regulatsiooni alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade kooskõlastamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks.

⁴ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105112010005>

samuti riigiasutustelt ja nende ametiisikutelt lisaandmeid, kui ÜVVKS-s sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad.

ÜVVKS § 14² lg 4 kohaselt tehakse hinnataotluse kooskõlastamise otsus 30 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet või kohalik omavalitsus pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 35 lg 4 mõttest lähtuvalt on tähtaja kulgemise arvutamisel määravaks dokumendi registreerimise hetk ehk nõuetekohase taotluse registreerimise päev. HMS § 33 lg 2 alusel algab tähtaeg järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, mis on määravaks tähtaja kulgemisel. Seega ÜVVKS § 14² lg 4, HMS § 33 lg 2 ja § 35 lg 4 koosmõjust tulenevalt algab Hinnataotluse menetlemise tähtaja kulgemine nõuetekohase taotluse esitamise päevale järgnevast päevast ehk Aseri Kommunaal OÜ **puhul alates 01.12.2022.**

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

2. Menetlusosaline

Aseri Kommunaal OÜ on kantud äriregistrisse 31.10.1997 registrikoodiga 10294913 ja aadressiga Kordoni tn 12, Aseri alevik, Viru-Nigula vald, Lääne-Viru maakond, 43401. Aseri Kommunaal OÜ ainuosanik on Viru-Nigula vallavalitsus ja osakapitali suuruseks on 114 466 €. Aseri Kommunaal OÜ majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

Äriregistri kohaselt on Aseri Kommunaal OÜ põhitegevusalaks kanalisatsioon- ja heitveekäitlus ning lisategevusaladeks veekogumine, -töötlus ja -varustus ning hoonete ja üürimajade haldus.

Konkurentsiamet kooskõlastas Aseri Kommunaal OÜ kehtivad veeteenuse hinnad 20.04.2022 otsusega nr 9-3/2022-008 (edaspidi 2022 Otsus).

Ülevaade Aseri Kommunaal OÜ tegevuspiirkonnas kehtivatest (kooskõlastatud Konkurentsiameti 2022 Otsusega) ja Hinnataotlusega kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hindadest on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 1):

Tabel 1 Ülevaade kehtivatest ja taotletavatest hindadest

rida	Teenuse tasu	ühik	2022 Otsus	Taotlus	Muutus %
1	Tasu võetud vee eest	€/m ³	1,80	2,00	11,1
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	€/m ³	2,03	2,22	9,4

3. Menetluse käik

30.11.2022 esitas Aseri Kommunaal OÜ Konkurentsiametile Hinnataotluse veeteenuse hinna kooskõlastamiseks. Hinnataotlus tugines Konkurentsiameti 2022 Otsusele. Hinnataotluse kohaselt soovis Aseri Kommunaal OÜ muuta Konkurentsiameti 2022 Otsuses hinna arvutamise aluseks olnud komponentidest vaid elektri kulu.

09.12.2022 saatis Konkurentsiamet Aseri Kommunaal OÜ-le e-kirja tähelepanekutega Hinnataotluses esinevate ebatäpsuste kõrvaldamiseks.

12.12.2022 esitas ettevõtja parandatud Hinnataotluse, mille kohta saatis Konkurentsiamet samal päeval e-kirja tähelepanekutega Hinnataotluses esinevate ebatäpsuste kõrvaldamiseks.

19.12.2022 esitas ettevõtja digitaalselt allkirjastatud Hinnataotluse.

Hinnataotluses kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnad on kujundatud vastavalt Konkurentsiameti 2022 Otsuses detailsemalt käsitletud põhjendatud müügimahtudele ja veeteenuse osutamiseks vajalikele ning põhjendatud kuludele ja tulukusele. Muudetud on vaid elektrikulu elektrienergia hinna ja võrguteenuse tasu muutumise tõttu.

Alljärgnevas tabelis (vt Tabel 2) on kajastatud ülevaade kehtiva ja kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinna komponentidest (põhjendatuks loetud müügimahud, veeteenuse osutamiseks vajalikud ning põhjendatud kulud ja tulukus).

Tabel 2 2022 Otsuses ja Hinnataotluses esitatud hinnakomponendid

rida	Hinnakomponendid	ühik	2022 Otsus	Taotlus	Muutus %
1	Tegevuskulud	tuh €	174,36	195,30	12,0
2	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	11,81	11,81	0,0
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	7,12	7,12	0,0
4	Saastetasu	tuh €	4,69	4,69	0,0
5	Kontrollitavad kulud	tuh €	162,55	183,49	12,9
6	Elektrikulu	tuh €	63,56	84,50	32,9
7	Muud tegevuskulud	tuh €	99,00	99,00	0,0
8	Kapitalikulu	tuh €	17,03	17,03	0,0
9	Põhjendatud tulukus	tuh €	21,66	21,66	0,0
10	Lubatud müügitulu	tuh €	213,05	233,99	9,8
11	Järelevalvetasu	tuh €	0,43	0,47	9,8
12	Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga	tuh €	213,48	234,46	9,8
13	Võetud vee teenuse müügimaht	tuh m ³	54,68	54,68	0,0
14	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht	tuh m ³	56,43	56,43	0,0
15	Keskmine veeteenuse hind	€/m³	1,92	2,11	9,8

30.11.2022 registreeritud Hinnataotluses oli Aseri Kommunaal OÜ muutnud elektrienergia kulu (vt Tabel 2 rida 6), mille põhjuseks on uus elektrienergia ostuleping ning Elektrilevi OÜ muutunud võrgutasude hinnakiri (kooskõlastatud Konkurentsiameti 26.09.2022 otsusega nr 7-3/2022-129, kehtib alates 01.01.2023). Alates 01.11.2022 ostab Aseri Kommunaal OÜ elektrienergiat Eesti Energia AS-iga sõlmitud elektrienergia müügilepingu alusel müügiperioodil 01.11.2022 kuni 31.12.2023 Universaalteenuse paketi. Lepingu kohaselt on elektrienergia hinnaks tootmise omahind + müüja marginaal 0,800 senti/kWh ja lisandub kuutasu 1,658 eur/kuu iga mõõtepunkti kohta. Ühes tarbimispunktis, Kunda tee 2A, Viru-Nigula, ostab Aseri Kommunaal OÜ elektrienergiat Viru-Nigula Vallavalitsuselt börsihinnaga.

Lisaks lülitab Aseri Kommunaal OÜ veeteenuse hinnaga saadava müügitulu hulka järelevalvetasu tulenevalt ÜVVKS § 1 lg 1², mis on 0,2% veeteenuse müügitulult ning milline kohustus tuleb vee-ettevõtjal tasuda iga-aastaselt riigieelarvesse konkurentsiseaduses (edaspidi

KonkS) § 53¹, 53² ja 53³ sätestatud alustel ja korras.

Eelnimetatud muudatuste tulemusel suureneb Aseri Kommunaal OÜ keskmine veeteenuse hind 9,8% (vt Tabel 2 rida 15; ÜVVKS § 14² lg 6).

Ülejäänud kulukomponente ja müügimahtusid ei ole Aseri Kommunaal OÜ Hinnataotluses muutnud võrreldes Konkurentsiameti 2022 Otsuses kajastatuga. Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt ei ole ilmnenuid muid asjaolusid, mis mõjutaksid 2022 Otsusega kooskõlastatud veeteenuse hinda rohkem kui 5%.

Seega on ÜVVKS § 14² lg 1 ja § 14 lg 2 lähtuvalt põhjendatud tugineda veeteenuse hindade põhjendatuse otsustamisel 2022 Otsuses põhjendatuks loetud hinnakomponentidele, võttes arvesse esitatud Hinnataotluses kajastatud elektrienergia kulu suurenemist veeteenuse hinnas tingituna uuest elektrienergia ostulepingust, muutunud elektri võrguteenuse hinnakirjast ning järelevalvetasu muutumisest.

Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu Aseri Kommunaal OÜ poolt Hinnataotlusega esitatud ja veeteenuse hinda lülitatavale elektri kulule.

4. Elektri kulu

Aseri Kommunaal OÜ poolt veeteenuse hinda lülitatud elektri kulu 84,50 tuh €

Hinnataotluses on Aseri Kommunaal OÜ soovinud lülitada kooskõlastatavasse veeteenuse hinda elektri kulu 84,50 tuh €, millest 37,96 tuh € võetud vee teenuse hinda ning 46,54 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise gruppide hindadesse.

Konkurentsiameti seisukoht veeteenuse hinda lülitatud elektri kulu 84,50 tuh € kohta

Esitatud Hinnataotluses tugines Aseri Kommunaal OÜ Konkurentsiameti 2022 Otsusele. Ülevaade kehtiva hinnaotsuse ja esitatud Hinnataotluse andmetest elektrienergia tarbimise ja kulu kujunemise kohta on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 3).

Tabel 3 Elektrienergia tarbimine ja kulu 2022 Otsuses ja Hinnataotluses

rida	Elektrienergia kulu	ühik	2022 Otsus	Taotlus	Muutus senti/kWh	Muutus %
1	Võrgust ostetud elektrienergia kogus	MWh	348,3	348,3		
2	Elektri hind	senti/kWh	18,354	24,401	6,047	32,9
3	sh elektrienergia hind	senti/kWh	12,141	16,833	4,692	38,6
4	sh võrguteenuse tasu	senti/kWh	4,983	6,338	1,355	27,2
5	sh taastuenergia tasu, aktsiis	senti/kWh	1,230	1,230		0,0
6	Elektrikulu	tuh €	63,93	84,99		32,9
7	Muu tegevuse (purgimise) elektrikulu	tuh €	0,37	0,49		32,9
8	Veeteenuse hinda lülitatav elektrikulu	tuh €	63,56	84,50		32,9
9	sh võetud vee teenuse hinda	tuh €	27,19	37,96		39,6
10	sh reovee ärajuhtimise ja puhastamise hinda	tuh €	36,37	46,54		28,0

Elektri kulu kujuneb elektrienergia koguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuenergia tasu summaga. Veeteenuse hinda lülitatav elektrikulu

on võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise vahel jagatud tarbimisobjektide kasutusotstarbe alusel.

Hinnataotluses kajastatud elektri kulu arvutuses on ettevõtja muutnud elektrienergia hinda ja võrguteenuse tasu, mis on prognoositud kasvama vastavalt 4,692 senti/kWh võrra 16,833 senti/kWh-ni (vt Tabel 3 rida 3) ning 1,355 senti/kWh võrra 6,338 senti/kWh-ni (vt Tabel 3 rida 4). Selle tulemusel kasvab kogu elektri hind 18,354 sendilt/kWh 24,401 sendini/kWh (vt Tabel 3 rida 2).

Elektrienergia hind

Alates 01.11.2022 ostab Aseri Kommunaal OÜ elektrienergiat Eesti Energia AS-iga sõlmitud elektrienergia müügilepingu alusel müügiperioodil 01.11.2022 kuni 31.12.2023 Universaalteenuse paketi. Lepingu kohaselt on elektrienergia hinnaks tootmise omahind + müüja marginaal 0,800 senti/kWh ja lisandub kuutasu 1,658 eur/kuu iga mõõtepunkti kohta. Otsuse allkirjastamise ajal kehtib Konkurentsiameti 29.09.2022 otsusega nr 7-3/2022-136 kehtestatud ajutine universaalteenuse elektri tootmishind 154,08 €/MWh.

Esitatud hinnataotluses on Aseri Kommunaal OÜ prognoosinud veevaldkonna jaoks ostetava elektrienergia hinnaks **16,833 senti/kWh**. Konkurentsiamet teostas kontrollarvutuse, võttes universaalpaketi ostetava elektrienergia koguse osas arvesse universaalteenuse elektri tootmishinna 154,08 €/MWh (ehk 15,408 senti/kWh), lepingus märgitud marginaali 0,800 senti/kWh ja kuutasu 1,658 €/kuus/mõõtepunkt elektrienergia mõõtepunktide arv 9 tk) ning Viru-Nigula Vallavalitsuselt ostetava tarbimispunkti osas viimase 6 kuu keskmise börsihinna⁵. Kontrollarvutuse tulemusel kujunes elektrienergia keskmiseks hinnaks 16,831 senti/kWh, mis on ligilähedane Aseri Kommunaal OÜ prognoositud hinnaga.

Täiendavalt võrdles Konkurentsiamet prognoositud elektrienergia hinda Nord Pool⁶ elektribörsi Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kuu (detsember 2021 kuni november 2022) keskmiste elektrienergia hindadega (vt alljärgnev Tabel 4).

Tabel 4 Elektrienergia keskmised börsihinnad

Rida	Nord Pool Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kuu elektrienergia keskmised hinnad	€/MWh	senti/kWh
1	2021 - Detsember	202,65	20,265
2	2022 – Jaanuar	141,74	14,174
3	2022 – Veebruar	104,63	10,463
4	2022 – Märts	151,23	15,123
5	2022 – Aprill	100,66	10,066
6	2022 – Mai	151,37	15,137
7	2022 – Juuni	173,83	17,383

⁵ Kui Viru-Nigula Vallavalitsus sõlmib elektrienergia lepingu universaalteenuse hinnaga, tuleb vee-ettevõtjal hinnata tarbimiskoha tarbeks ostetava elektrienergia kulu muutuse mõju veeteenuse hinnale. Nimelt, seoses elektrituruseaduse muudatustega on alates 01.10.2022 kodutarbijal võimalik osta universaalteenust seaduses reguleeritud hinnaga. Alates 24.10.2022 on selline võimalus tagatud seaduses sätestatud tingimustele vastavatele mikro- ja väikeettevõtjatele, mittetulundusühistutele, sihtasutustele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele ning alates 01.12.2022 ka kohalikele omavalitsustele.

⁶ <https://www.nordpoolgroup.com/Market-data1/Dayahead/Area-Prices/EE/Monthly/?view=table>

Rida	Nord Pool Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kuu elektrienergia keskmised hinnad	€/MWh	senti/kWh
8	2022 – Juuli	233,21	23,321
9	2022 – August	361,35	36,135
10	2022 - September	228,93	22,893
11	2022 - Oktoober	174,29	17,429
12	2022 – November	218,99	21,899
13	<i>Viimase 12 kuu keskmine hind</i>	<i>186,91</i>	<i>18,69</i>
14	<i>Viimase 9 kuu keskmine hind</i>	<i>199,32</i>	<i>19,93</i>
15	<i>Viimase 6 kuu keskmine hind</i>	<i>231,77</i>	<i>23,18</i>
16	<i>Viimase 3 kuu keskmine hind</i>	<i>207,40</i>	<i>20,74</i>

Tabelist (vt Tabel 4) selgub, et viimasel 12 kuul on elektrienergia börsihinnad on olnud väga volatiilsed⁷ ja kõrged, seda eriti viimastel kuudel. Olukorras, kus elektrienergia börsihinnad olid stabiilsed, võttis Konkurentsiamet keskmise börsihinna arutamisel reeglina aluseks viimase 12 kuu keskmise börsihinna, mis perioodil detsember 2021 kuni november 2022 oli 186,91 €/MWh. Börsihinnaga paketiga elektrienergiat ostes lisandub börsihinnale ka müüja marginaal, mida eelnevas tabelis ei ole arvestatud.

Selgub, et Aseri Kommunaal OÜ poolt prognoositud elektrienergia hind 16,833 senti/kWh on soodsam viimase 12 kuu ja ka sellest lühemate perioodide keskmisest börsihinnast ilma müüja marginaalita.

Eelnevast tulenevalt ja lähtudes ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 peab Konkurentsiamet põhjendatuks veevaldkonna elektri kulu arutamisel Aseri Kommunaal OÜ prognoositud elektrienergia hinda 16,833 senti/kWh.

Konkurentsiamet loodab, et pikaajalise fikseeritud hinnaga elektrienergia ostmiseks sõlmitud lepingu puhul on ettevõtja hinnanud elektrienergia müüjaga kokkulepitava elektrienergia suuruse ja sõlmitava lepingu pikkusega seotud riske.

Võrguteenuse tasu⁸

Aseri Kommunaal OÜ ostab Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt regulatsiooniperioodil elektrienergia võrguteenust OÜ-lt Elektrilevi. Konkurentsiamet on 26.09.2022 otsusega nr 7-3/2022-129 kooskõlastanud OÜ-le Elektrilevi võrgutasud (kehtivad alates 01.01.2023). **Konkurentsiamet peab põhjendatuks veevaldkonna elektrikulu arutamisel OÜ Elektrilevi hinnapakettidele vastavate ja Konkurentsiameti otsusega kooskõlastatud võrguteenuse tasude rakendamise tulemusena kujunenud kaalutud keskmist võrguteenuse tasu 6,338 senti/kWh.**

Elektrikulu kujunemine

⁷ Madalaim börsihind 100,66 €/MWh oli aprillis 2022 ja kõrgeim hind 361,35 €/MWh oli augustis 2022. Hindade erinevus 3,6 korda. Aastatel 2013-2020 oli keskmine elektrienergia hind 38,09 €/MWh ja standardhälve keskmiselt 12%, mis näitab, et sel perioodil olid börsihinnad üldise keskmise lähedal.

⁸ Elektrienergia hinnas sisalduv võrguteenuse tasu komponent on ettevõtja jaoks mittekontrollitav tasu.

Käesolevas punktis põhjendatuks peetud elektrienergia hinna 16,833 senti/kWh, võrguteenuse tasu 6,338 senti/kWh ning 2022 Otsusele vastavate muude elektri hinna komponentide summa 1,23 senti/kWh (aktsiis 0,1 senti/kWh + taastuenergia tasu 1,13 senti/kWh) liitmisel kujuneb kaalutud keskmiseks elektri hinnaks 24,401 senti/kWh ($16,833 + 6,338 + 1,23 = 24,401$).

Konkurentsiameti poolt 2022 Otsuses põhjendatuks loetud elektrienergia koguse 348,3 MWh ja kaalutud keskmise elektri hinna 24,401 senti/kWh alusel kujuneb elektrikuluks 84,99 tuh € ($348,3 \times 24,401 / 100 = 84,99$). 2022 Otsusele tuginedes on Aseri Kommunaal OÜ eristanud elektrienergia kulust muu tegevusega (purgimisteenus) seotud kulu 0,49 tuh €⁹. Seetõttu kujuneb Aseri Kommunaal OÜ veeteenusega seotud elektrienergia kuluks 84,50 tuh € ($84,99 - 0,49 = 84,50$). Arvestades võetud vee teenuse ja reoveeteenuse objektide elektritarbimist on veeteenuse elektrienergia kulust 37,96 tuh € seotud võetud vee teenuse osutamise ja 46,54 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega.

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatuks lülitada kooskõlastatavasse veeteenuse hinda elektri kulu 84,50 tuh €, kuna see on kujunenud põhjendatuks loetud elektrienergia kogusest ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast lähtuvalt ning eristatud on muu tegevusega seotud elektrikulu. Veeteenuse elektri kulust 37,96 tuh € lülitatakse tasusse võetud vee eest ning 46,54 tuh € tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest.

5. Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

- 1) tegevuskulud;
- 2) kapitalikulu;
- 3) põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT,$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
 TK - tegevuskulud;
 A - kapitalikulu;
 PT - põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{lubatud_n},$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu;
 n - veeteenus.

⁹ 2022 Otsuse kohaselt kujunes muude tegevustega seotud elektrikulu osakaaluks 0,6%.

Tulenevalt Juhendi punktist 7.6 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetsed veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{lubatud_n}}{m_n} \text{ (€/m}^3\text{)}$$

kus:

$T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;

m_n - vastava ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse müügimaht regulatsiooniperioodil;

$hind_n$ - vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Tuginedes 2022 Otsuses põhjendatuks peetud veeteenuse hinna komponentidele (müügimahud, mittekontrollitavad kulud, muud tegevuskulud, kapitalikulud, tulukus) ning käesolevas otsuses põhjendatuks peetud elektri kulule kujunevad veeteenuse hinnad alljärgnevas tabelis kajastatuks (vt Tabel 5).

Tabel 5 Veeteenuse hinna kujunemine

rida	Veeteenuse hind tarbijatele	Ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	KOKKU
1.	Müügimaht	tuh m ³	54,68	56,43	111,11
2.	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	7,12	4,69	11,81
2.1.	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	7,12	0	7,12
2.2.	Saastetasu	tuh €	0	4,69	4,69
3.	Kontrollitavad kulud	tuh €	85,89	97,61	183,49
3.1.	Elektrienergia kulu	tuh €	37,96	46,54	84,50
3.2.	Muud tegevuskulud	tuh €	47,93	51,07	99,00
4.	Kapitalikulu	tuh €	7,85	9,18	17,03
5.	Põhjendatud tulukus	tuh €	8,37	13,29	21,66
6.	Lubatud müügitulu	tuh €	109,05	124,75	233,99
7.	Järelevalvetasu	tuh €	0,22	0,25	0,47
8.	Müügitulu koos järelevalvetasuga	tuh €	109,27	124,99	234,46
9.	Veeteenuse hind	€/m ³	2,00	2,22	

01.01.2022 jõustunud ÜVVKS § 1 lg 1² järgi maksab vee-ettevõtja järelevalvetasu KonkS-is sätestatud alustel ja korras. KonkS § 53¹, § 53² ja 53³ sätestest tulenevalt on vee-ettevõtjatele kehtestatud järelevalvetasu määr 0,2 protsenti talle kalendriaasta 15. juuli seisuga antud haldusaktis märgitud müügitulust, mida ettevõtjal tuleb maksta kord kalendriaastas riigieelarvesse. Käesoleva otsuse kohaselt kujuneb Aseri Kommunaal OÜ müügituluks 233,99 tuh €, millelt arvestatud järelevalve tasu on 0,47 tuh € (vt Tabel 5 rida 7 veerg „Kokku“), mis kajastub veeteenuse hinnas.

Kuna Aseri Kommunaal OÜ on Hinnataotluses tuginenud ÜVVKS § 14 lg 2 alusel Konkurentsiameti 2022 Otsustes põhjendatuks peetud mittekontrollitavatele kuludele 11,81 tuh €, muudele tegevuskuludele 99,00 tuh €, kapitalikulule 17,03 tuh €, tulukusele 21,66 tuh €, käesoleva otsuse punktis 4 põhjendatuks peetud elektri kulule 84,50 tuh € ning käesolevas punktis arvestanud järelevalvetasu kohustusele 0,47 tuh € tulenevalt ÜVVKS § 1 lg 1², siis **peab Konkurentsiamet põhjendatuks nende komponentide summamana veeteenuse lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga 234,46 tuh €** (vt Tabel 5 rida 8 veerg Kokku).

ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujundatud lubatud müügitulu on Aseri Kommunaal OÜ jaganud erinevate veeteenuste vahel samade põhimõtete alusel, mida Konkurentsiamet pidas ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ lähtudes põhjendatuks 2022 Otsuses.

Konkreetses veeteenuse müügitulu jagamisel Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud müügitulu on saadud konkreetne veeteenuse hind (vt Tabel 5 rida 9).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KonkS § 18¹; ÜVVKS § 1 lg 1²; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14² ja Juhendist

otsustan:

1) Kooskõlastada Aseri Kommunaal OÜ poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnad:

- tasu võetud vee eest	2,00 €/m³
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	2,22 €/m³

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 määrab vee-ettevõtja vastavalt ÜVVKS § 14² kooskõlastatud veeteenuse hinna 60 päeva jooksul pärast hinna kooskõlastamise otsuse vastuvõtmist ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse või vee-ettevõtja veebilehel ning üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtsusega peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kertu Saul
hinnaregulatsiooni osakonna juhataja